

Chủ đề: HƠN CẢ NIỀM VUI

I. Đọc hiểu văn bản văn học và viết đoạn văn (5,0 điểm)

Mẹ chẳng bao giờ có được niềm vui
Đưa con đến trường những ngày quan trọng nhất
Khi con có niềm vui cũng là khi mẹ bận
Con luôn thiệt thòi khi có mẹ giáo viên.

Buổi tựu trường khai giảng đầu tiên
Mẹ thương con lắm nhưng cũng thôi đành chịu
Áo mới vỡ thom con vẫn buồn nũng nịu
“Mẹ đưa con đến trường... nay buổi học đầu tiên”

Con lớn dần, con hiểu mẹ hơn
Biết mẹ bận nên chẳng hề đòi hỏi
Con biết tự lo toan, con dần cứng cỏi
Vẫn thui thủi đi về khi không có mẹ ở bên.

Con luôn thiệt thòi khi có mẹ giáo viên
Sớm, chiều, tối công việc bẽ bộn lắm
Sẽ không có mẹ suốt một thời áo trắng
Bởi mẹ không thể ở bên con cả những lúc con cần.

Nhưng con có mẹ như một người bạn thân
Mẹ không tuổi trong cuộc đời đèn sách
Mẹ sẽ bên con cùng con vượt thử thách
Và mãi yêu con đến trọn cuộc đời mình...

(Trích Khi mẹ là giáo viên, Thanh Hồng)

Câu 1. (3,0 điểm)

- Chỉ ra hình ảnh trong khổ 3 của bài thơ thể hiện sự thiệt thòi của người con khi có mẹ là giáo viên. (0,5 điểm)
- Nêu tác dụng của câu khiến được sử dụng trong bài thơ trên. (0,75 điểm)
- Nhận xét của em về tình cảm, cảm xúc của người mẹ giáo viên được thể hiện trong bài thơ. (0,75 điểm)
- Nếu bố mẹ em là giáo viên, em sẽ thể hiện sự chia sẻ, thông cảm với bố mẹ bằng những việc làm cụ thể nào? (1,0 điểm)

Câu 2. (2,0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nội dung chủ đề hoặc đặc sắc nghệ thuật của bài thơ *Khi mẹ là giáo viên* (Thanh Hồng).

II. Đọc hiểu văn bản nghị luận và viết bài văn nghị luận xã hội (5,0 điểm)

“Chào đón các em gái và em trai đã vượt ngàn chông gai đến với lớp học của thầy”. Một giáo viên Toán lớp 11 chào học trò qua cửa sổ lớp học số Google Classroom trong khoá đào tạo Ứng dụng trí tuệ nhân tạo AI trong hoạt động dạy và học, do Sở Giáo dục và Đào tạo TP HCM tổ chức tháng trước. Lời chào “bắt trend” ấy là để tạo tâm lý hứng khởi cho các học sinh tuổi teen trước khi bước vào giờ học.

Nhiều trường học ở Việt Nam, trước cổng hoặc trong sân, đều có dòng chữ “Mỗi ngày đến trường là một ngày vui”. Từ School trong tiếng Anh có nguồn gốc chữ Latin là trò chơi, giải trí, hoặc bài giảng.

Câu khẩu hiệu này cũng chính là một trong những mục tiêu quan trọng của giáo dục từ xưa đến nay: Làm sao để trường học mang lại niềm vui, hạnh phúc cho học sinh?

Làm cho học sinh vui không có nghĩa là nuông chiều, lấy lòng các em, mà là sáng tạo trong cách giảng dạy để các em tiếp nhận kiến thức một cách tự nhiên, chủ động, tránh cảm giác bị ép buộc. Một trong những phương pháp giáo dục hiện đại là mô hình lớp học đảo ngược. Thay vì là người trực tiếp truyền đạt cho học sinh, giáo viên sẽ thiết kế hoạt động để học sinh cảm thấy tò mò, hào hứng tìm hiểu kiến thức, kích thích tâm lý học tập tích cực.

[...] Chương trình phổ thông 2018 bên cạnh mục tiêu giúp học sinh hình thành kiến thức còn nhấn mạnh đến việc trang bị những năng lực và phẩm chất cần thiết để học sinh thích nghi và phát triển trong thời đại số. [...] Một khái niệm mới được hình thành là kỹ năng số sống còn (The Vital Digital Skills) như kỹ năng cộng tác số, giao tiếp số, sáng tạo nội dung số, tư duy phản biện trên môi trường số,...

Trăm hay không bằng tay quen. Các kỹ năng, năng lực chỉ được hình thành khi học sinh có cơ hội được thực hành sử dụng các thiết bị, các ứng dụng số trong quá trình học tập tại lớp hoặc ở nhà. Thực tế là hiện nay các em ngay từ độ tuổi tiểu học đã sử dụng thành thạo các thiết bị công nghệ như smartphone, máy tính bảng, máy tính để bàn, laptop,... Vì thế nhà trường cần có những hoạt động, bài tập dự án làm việc chung trên môi trường số để học sinh rèn luyện các kỹ năng số sống còn, nhất là trong không gian lớp học, đồng thời các em sẽ giảm bớt thời gian dành cho chơi game, lướt TikTok, Facebook reels hay YouTube shorts.

Cuối cùng, công cụ vẫn chỉ là sự hỗ trợ. Để các em vui khi đến trường, điều quan trọng nhất là sự nỗ lực tập thể, của cả nhà quản lý giáo dục từ vĩ mô đến vi mô, đội ngũ giáo viên và cả cha mẹ học sinh.

(Trích Làm cho học sinh vui, Trần Minh Trọng)

Câu 1. (1,0 điểm) Em đánh giá luận điểm nào gây bất ngờ trong văn bản? Vì sao?

Câu 2. (4,0 điểm)

Khối lượng lớn các nhiệm vụ học tập cần hoàn thành trong thời gian ngắn, những kì thi của năm học cuối cấp, kì vọng quá cao từ gia đình,... là những nguyên nhân khiến một số học sinh cảm thấy đầy mệt mỏi, căng thẳng khi đến trường.

Từ văn bản trên và những suy nghĩ riêng, em hãy viết bài văn đối thoại với những bạn học sinh trên về tầm quan trọng của việc có được niềm vui trong học tập, niềm vui trong từng ngày đến trường.